

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

หมายถึงการใช้สิ่งแวดล้อม อย่างมีเหตุผล เพื่อ
อำนวยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตลอดไปแก่มนุษย์
โดยมีแนวความคิดที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดผลอยู่
6 ประการคือ

- 1) ต้องมีความรู้ในการที่จะรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติที่จะให้ผลแก่มนุษย์ทั้งที่ เป็น
ประโยชน์และโทษ และคำนึงถึงเรื่องความสูญเปล่าใน
การจะนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้
- 2) รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นและหา
ยากด้วยความระมัดระวัง ตระหนักเสมอ ว่าการใช้
ทรัพยากรมากเกินไปจะเป็นการไม่ปลอดภัยต่อ
สภาพแวดล้อม ฉะนั้นต้องทำให้อยู่ในสภาพเพิ่มพูนทั้ง
ด้านกายภาพและเศรษฐกิจ
- 3) รักษาทรัพยากรที่ทดแทนได้ให้มีสภาพ
เพิ่มพูนเท่ากับอัตราที่ต้องการใช้ เป็น อย่าง น้อย
- 4) ประมาณอัตราการเปลี่ยนแปลงของ
ประชากรได้ พิจารณาความต้องการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ
- 5) ปรับปรุงวิธีการใหม่ ๆ ในการผลิตและใช้
ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพยายามค้นคว้าสิ่ง
ใหม่ ๆ ทดแทนการใช้ทรัพยากรจากแหล่งธรรมชาติให้
เพียงพอต่อความต้องการใช้ของประชากร
- 6) ให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อเข้าใจถึง
ความสำคัญในการรักษาสมดุลธรรมชาติ ซึ่งมีผลต่อการ

ทำให้สิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพที่ดี โดยปรับความรู้ที่จะ
เผยแพร่ให้เหมาะแก่วัย คุณวุฒิ บุคคล สถานที่หรือ
ท้องถิ่น ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ประชาชน
เข้าใจในหลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อันจะเป็นหนทาง
นำไปสู่นาคตที่คาดหวังว่ามนุษย์จะได้อาศัยใน
สิ่งแวดล้อมที่ดีได้

หลักการและวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ: ทรัพยากรธรรมชาติ

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
คือ การใช้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่าง
ชาญฉลาดและใช้ให้เกิดประโยชน์ หลักการและวิธีการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีดังนี้

1. การถนอมรักษา คือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
และทรัพยากรธรรมชาติให้คงสภาพทั้งปริมาณและ
คุณภาพเอาไว้ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีอยู่ให้เกิด
ประโยชน์สูงสุด เช่น กรณีแร่เหล็กแทนที่จะนำมาใช้
โดยตรงก็นำไปผสมกับแร่ธาตุอื่น ๆ เพื่อใช้เป็น
เหล็กกล้า ซึ่งนอกจากจะลด ปริมาณการใช้เนื้อเหล็กให้
น้อยลงแล้วยังช่วยยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานออกไป
อีกด้วย เป็นต้น
2. การบูรณะฟื้นฟู คือ การทำให้
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลับคืนมาใช้
ประโยชน์ได้เหมือนเดิม เช่น ดินที่นำมาใช้เพื่อการ
เพราะปลูกพืชชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานานจะ
ทำให้คุณภาพของดินเสื่อมลง การบูรณะฟื้นฟูจะทำได้

โดยการใส่ปุ๋ยปลูกพืชคลุมดิน หรือพักหน้าดินไว้สักช่วง
ระยะหนึ่ง เป็นต้น

การปลูกพืชคลุมดินเปิดเรออนุรักษ์ธรรมชาติด้วยการบูรณะ

3. การนำกลับมาใช้ใหม่ หรือที่เรียกว่า รีไซเคิล
นอกจากการถนอมรักษาและการบูรณะฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติแล้ว การนำ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ใช้ไปแล้วกลับมา
ใช้ใหม่ถือเป็นการอนุรักษ์อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งการอนุรักษ์
ชนิดนี้จะทำได้ดีกับทรัพยากรน้ำและแร่ธาตุบางชนิด
เช่น การนำเศษกระดาษ พลาสติก อลูมิเนียม สังกะสี
ตะกั่ว ทองแดง และเหล็กที่ทิ้งแล้วกลับมาหลอมหรือ
เปลี่ยนสภาพ ให้นำกลับมาใช้ได้ อีก เป็นต้น
4. การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดจะไม่
สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มาก เช่น น้ำที่ไหลลงมา
ตามลำน้ำ ถ้าหากสร้างเขื่อนขวางกั้นลำน้ำเพื่อยกระดับ
ของน้ำให้เขื่อนสูงขึ้น แล้วนำพลังงานน้ำนั้นมาใช้ผลิต
กระแสไฟฟ้า ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน
อีกวิธีหนึ่ง

แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะได้ผลยั่งยืนข้อมูลนั้นตลอดจนต้องใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุมแนวทางในการอนุรักษ์อย่างยั่งยืนมี 3 แนวทางดังนี้

1. การให้การศึกษาคือการสอนให้เข้าใจถึงหลักการ วิธีการอนุรักษ์ มีจริยธรรมเกิดสำนึกและร่วมในการอนุรักษ์
2. การใช้เทคโนโลยีในการนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์
3. การใช้กฎหมายควบคุมเป็นวิธีการสุดท้ายในการดำเนินการ

5. การนำสิ่งอื่นมาใช้ทดแทนการนำสิ่งอื่นมาใช้ทดแทนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบางชนิดอาจทำได้ เช่น การนำก๊าซธรรมชาติ มาใช้ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงในรถยนต์ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ทดแทนพลังงานไฟฟ้า ซึ่งทำให้ประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ทดแทนพลังงานไฟฟ้า

6. การสำรวจแหล่งทรัพยากรเพิ่มเติมเป็นการค้นหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การใช้เครื่องตรวจสอบรังสีในการสำรวจแร่ยูเรเนียม การใช้ระบบคลื่นแผ่นดินไหวเทียมเพื่อสำรวจหาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

7. การประดิษฐ์ของเทียมขึ้นใช้ ความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้มนุษย์สามารถผลิตของเทียมขึ้นใช้แทนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ยางเทียม ไหมเทียม เป็นต้น ความสามารถดังกล่าวจึงช่วยลดปริมาณการใช้ทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดให้น้อย